

რეგულაციები მხარდობის რეგულაციის სახელმძღვანელოზე «ფინანსური ინვესტიციები»

ნელი სესაძე

მიმდინარე წელს პროფესიულ სახელმძღვანელოთა წიგნად ფონდს შეემატა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორ მხარდობის რეგულაციის სახელმძღვანელო „ფინანსური ინვესტიციები“. იგი მოიცავს 15 თავს, ძირითადი ცნებებისა და ტერმინების განმარტებას და გამოყენებული ლიტერატურის ნუსხას. სახელმძღვანელო წარმოდგენილია 355 გვერდით.

„ფინანსური ინვესტიციები“ სასწავლო სახელმძღვანელოა, რომელიც განკუთვნილია, უპირატესად უმაღლესი სასწავლებლების ეკონომიკური პროფილის სტუდენტების, პროფესორ-მასწავლებლებისათვის და ფინანსური ინვესტიციების თეორიისა და პრაქტიკის საკითხებით დაინტერესებულ მკითხველთა ფართო წრისათვის.

სახელმძღვანელოში ლოგიკური თანმიმდევრობითაა განხილული ფინანსური ინვესტიციების თეორიისა და პრაქტიკასთან დაკავშირებული აქტუალური საკითხები.

წიგნის პირველი ორი თავი ეძღვნება ინვესტიციების თანამედროვე თეორიას. მკითხველი ამ თავებში გაეცნობა ზოგად თეორიულ ინფორმაციას ინვესტიციების არსის, ინვესტიციების ტიპების, ფინანსური ინვესტიციების ფორმების შესახებ. დეტალურად არის განხილული ფინანსური ინვესტიციების ბაზარი და მისი სტრუქტურა.

სახელმძღვანელოს მესამე, მეოთხე, მეხუთე თავებში განხილულია ფინანსური ბაზარი და მისი შემადგენელი ნაწილები. ასევე დახასიათებულია მსოფლიო ფინანსური ბაზრის ერთ-ერთი აქტიური მონაწილე არასაბირჟო ბაზარი ფორექსი, რომელიც მაღალლიკვიდურია და მსოფლიო ვაჭრობის მოცულობით ერთ-ერთი წამყვანია. განხილულია ბირჟები, საფონდო ბირჟის ინდექსები. ყურადღების გარეშე არ არის დარჩენილი საქართველოს საფონდო ბირჟაც, მოცემულია ავტორისეული ხედვა იმ წინააღმდეგობების შესახებ, რომლებიც ხელს უშლიან მის განვითარებას დღეს.

ავტორი დეტალურად აანალიზებს ფულის ღირებულების კონცეფციას დროში, რომელიც ინვესტირების ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის რეალურ საბაზრო შეფასებას უზრუნველყოფს. ეს საკითხი განხილულია სახელმძღვანელოს მეექვსე თავში. დახასიათებულია ფულადი ნაკადების დისკონტირების სხვადასხვა მოდელები, რომლებიც ფართოდ გამოიყენება ინვესტირების პრაქტიკაში.

ინვესტიციების ძირითადი ნაწილი ფინანსურ

ინვესტიციებზე მოდის. სახელმძღვანელოში სათანადო დონეზე განხილულია გრძელვადიანი ფასიანი ქაღალდები-ობლიგაციები, აქციები, მათი სახეობები. განხილულია ობლიგაციების შეფასების მეთოდები-დახასიათებულია როგორც ტრადიციული მეთოდები-ანალიზური, საექსპერტო მეთოდი, ასევე ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი შემოსავლიანობის ღირებულების დისკონტირების მეთოდი მათი რისკის შესაბამის დონეზე.

ავტორი ყურადღებას ამახვილებს ინვესტირების საკითხებზე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში-ფორვარდებში, სვოპებში, ოფციონებში, ფიუჩერსებში, რომელთა შესახებ ძირითადი დებულებები გადმოცემულია მერვე, მეცხრე, მეათე თავებში. წიგნში დეტალურად არის განხილული და მაგალითებით ახსნილი სასაქონლო ფორვარდული კონტრაქტები, ფორვარდული ბაზრები. განხილულია ფინანსური ფორვარდული კონტრაქტები, სვოპები. აქვე მითითებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის ის დებულებები, რომლითაც რეგულირდება მსგავსი ოპერაციები საქართველოში.

სახელმძღვანელო მკითხველს აცნობს ფიუჩერსულ კონტრაქტებს და ფიუჩერსულ ბირჟებს, მათ განსხვავებას სხვა კონტრაქტებისაგან. ფიუჩერსული ბაზრების ფუნქციონირების თავისებურებებს.

სახელმძღვანელოში განხილულია -რისკი და სარგებელის პოლიტიკაც, რომელიც აღწერილია აქტივების შემოსავლიანობის შეფასების მოდელით GAMP (Capital asset pricing model).

ფულადი სახსრების ინვესტირების მრავალი შესაძლებლობა და მეთოდია. თითოეული საინვესტიციო შემოთავაზება დაფუძნებულია განსხვავებულ საინვესტიციო მიზნებზე და ინვესტირების განსხვავებულ ამოცანებზე. ერთ-ერთი სპეციფიკური ინვესტიციის სახეობაა ტეზაურაციული ინვესტიცია, რომელიც გულისხმობს ფულადი სახსრების დაბანდებას განძეულობის შექმნის მიზნით.

სახელმძღვანელოში სათანადო დონეზე განხილულია ტეზაურაციული ინვესტიციების დამახასიათებელი თვისებები, მისი განმაპირობებელი მიზეზ- ფაქტორები. ცალკეულ თავებში დახასიათებულია ტეზაურაციული ინვესტიციები ძვირფას ლითონებში, ხელოვნების ნიმუშებში, ანტიკვარირულ ნივთებში. განხილულია საინვესტიციო ბაზრებზე ინოვაცია-თანამედროვე არტ-ბაზრები (Art Markets), მხატვრული ნამუშევრების საინვესტიციო ფონდები (Art Investment Funds) რომელთა დანიშ-

ნულება სხვადასხვა ხელოვნების ნიმუშების შექმნა და დამატებითი შემოსავლის მიღებაა. ავტორი მკითხველს აწვდის ინფორმაციას ხელოვნების საგნებზე საინვესტიციო ღირებულების განსაზღვრის შესახებ. განხილულია ინდექსები, რომლითაც ფასდება ხელოვნების საგნების ფასების დინამიკა. განხილულია ინვესტიციები საკოლექციო ნივთებში-საკოლექციო მონეტებში.

მეთოთხმეტე თავში განხილულია ფინანსური ინვესტიციების შეფასების მეთოდები: ფუნდამენტური და ტექნიკური ანალიზი. განხილულია საინვესტიციო პროექტის შეფასების მეთოდები: გამოსყიდვის პერიოდი, უკუგების შიდა განაკვეთი, წმინდა ახლანდელი ღირებულება, მომგებიანობის ინდექსი. მოცემულია თვითშეფასების ამოცანები ამ საკითხთან დაკავშირებით.

სახელმძღვანელოში გარკვეულია განსხვავება რეალურ აქტივებში ფულის დაბანდებასა და ფასიან ქარალდებში ფულის დაბანდებას შორის. დახასიათებულია რეალური ინვესტიციების თავისებურე-

ბები, ფაქტორები, რომლებიც ზეგავლენას ახდენენ უძრავი ქონების ღირებულებაზე, გაანალიზებულია რიელტორული ფონდები და მათი საქმიანობა.

თითოეული თავის ბოლოს მოცემულია რეზიუმე, სადაც მოცემულია ძირითადი თავის მიგნებები; მოცემულია აგრეთვე კითხვები თვითშეფასებისათვის, თვითშეფასების ამოცანები. წიგნის ბოლოს განმარტებულია ძირითადი ცნებები და ტერმინები და მოცემულია გამოყენებული ლიტერატურის სია.

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ მზევინარ ნოზაძის სახელმძღვანელო „ფინანსური ინვესტიციები“ ამ სპეციალობის ლიტერატურისათვის დიდი მონაპოვარია და შეიძლება იგი რეკომენდირებულ იქნას ფინანსური ინვესტიციების კურსის ძირითადი თუ დამხმარე ლიტერატურის სახით.

სახელმძღვანელო მომზადებულია იმ ლექციების კურსის საფუძველზე, რომელსაც ავტორი რამდენიმე წლის განმავლობაში კითხულობს საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ბიზნესტექნოლოგიების ფაკულტეტზე.

